Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CXV.

wydana i rozesłana
w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 27. Sierpnia 1850.
w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 31. Marca 1851.

334.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 19 Sierpnia 1850,

względem organizacyi politycznych władz administracyjnych w królestwie Dalmacyi.

Stosownie do Najwyższej uchwały z dnia 11. Sierpnia 1850, wydają i do powszechnej wiadomości podają się następujące postanowienia o urządzeniu politycznych władz administracyjnych w królestwie Dalmacyi.

I.

Na czele administracyi królestwa Dalmacyi, stoi namiestnik, któremu do załatwiania interesów przydają się radzcy obwodowi namiestniczy, koncepiści namiestniczy wraz z potrzebnem personale manipulacyjnem.

II.

Pod względem politycznego zarządu, dzieli się Dalmacya na prefektury Zadra, Sebenico, Sign, Spalato, Macarsca, Raguza i Cattaro.

Prefektura Zadra obejmuje powiaty sądowe Zadra, Bencovac, Obrovazzo, Pago, Arbe, Selve.

Prefektura Sebenico obejmuje powiaty sądowe Sebenico, Scardona, Dernis, Knin, Kistagne.

Prefektura Sign obejmuje powiaty sądowe Sign, Verlicca i Much.

Prefektura Spalato zawiera powiaty sądowe Spalato, Trau, Almissa, Brazza, Lesyna i Lissa.

Prefektura Macarsca obejmuje powiaty sądowe Macarsca, Vergoracz, Imoschi i Fort-Opus.

Prefektura Raguza obejmuje powiaty sądowe Raguza, Raguza vecchia, Stagno, Sabioncello, Curzola, Lagosta.

Prefektura Cattaro nareszcie zawiera powiaty sądowe Cattaro, Castelnuovo i Budua.

Do m. Pago, Obrovazzo, Arbe. Knin, Brazza, Lesyna, Lissa, Imoschi, Metcovich, Curzola, Stagno i Budua, eksponują się komisarze prefekturalni.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CXV. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 27. August 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 31. März 1851.

334.

Verordnung des Ministers des Innern vom 19. August 1850,

betreffend die Organisirung der politischen Verwaltungs-Behörden in dem Königreiche Dalmatien.

In Gemässheit der Allerhöchsten Entschliessung vom 11. August 1850 werden nachstehende Bestimmungen über die Einrichtung der politischen Verwaltungs-Behörden in dem Königreiche Dalmatien erlassen und zur allgemeinen Kenntniss gebracht:

I.

An der Spitze der Verwaltung des Königreiches Dalmatien steht der Statthalter, dem zur Besorgung der Geschäfte Statthaltereiräthe, Kreisräthe und Statthalterei-Concipisten sammt dem erforderlichen Manipulations-Personale beigegeben werden.

II.

Behufs der politischen Verwaltung wird Dalmatien in die Präfecturen von Zara, Sebenico, Sign, Spalato, Macarsca, Ragusa und Cattaro eingetheilt.

Die Präfectur Zara umfasst die Gerichtsbezirke Zara, Bencovacz, Obrovazzo, Pago, Arbe, Selve.

Die Präfectur Sebenico umfasst die Gerichtsbezirke Sebenico, Scardona, Dernis, Knin, Kistagne.

Die Präfectur Sign umfasst die Gerichtsbezirke Sign, Verlicca und Much.

Die Präfectur Spalato enthält die Gerichtsbezirke Spalato, Traù, Almissa, Brazza, Lesina und Lissa.

Die Präfectur Macarsca umfasst die Gerichtsbezirke Macarsca, Vergoracz, Imoschi und Fort-Opus.

Die Präfectur Ragusa umfasst die Gerichtsbezirke Ragusa, Ragusa vecchia, Stagno, Sabioncello, Curzola, Lagosta.

Die Präfectur Cattaro endlich enthält die Gerichtsbezirke Cattaro, Castelnuovo und Budua.

Nach Pago, Obrovazzo, Arbe, Knin, Brazza, Lesina, Lissa, Imoschi, Metcovich, Curzola, Stagno und Budua werden Commissäre der Präfecturen exponirt.

III.

Zarządem powiatów prefekturalnych kierują i zawiadują prefekci z przydanemi im komisarzami i urzędnikami manipulacyjnemi.

Prefektury podlegają bezpośrednio namiestnikowi i stanowią dla swego okręgu administracyjnego pierwszą instancyę w politycznych sprawach urzędowych.

Stanowczo lub doczasowo eksponowanym komisarzom, udziela potrzebne instrukcye i polecenia, co do zakresu ich działania i co do sprawowania interesów, dotyczący prefekt, w którego imieniu oni, nie stanowiąc własnej instancyi lub władzy, przekazane sobie interesa sprawować i załatwiać będą mieli.

IV.

Namiestnikostwu i prefekturom, przydaje się potrzebne służalstwo, a na wynagrodzenie za podróże urzędowe w okręgu administracyjnym, wyznacza się (pauszale) ryczałt podróżny, jak niemniej na załatwienie czynności manipulacyjnych i pisarskich, o ileby się tej potrzebie nie dało zaradzić przez przydzielenie istniejących sił roboczych, tudzież na dostarczenie potrzeb kancelaryjnych, ryczałt kancelaryjny.

V.

Namiestnik i prefekci obowiązani są zlecenia i rozporządzenia władz przełożonych ściśle i spiesznie wykonywać i są odpowiedzialni za cały tok urzędowania. W celu przekonania się o stanie i porządnej administracyi powierzonego sobie okręgu urzędowego, częste mają odbywać podróże, i o wszystkich ważniejszych wypadkach, do swych przełożonych sprawozdania zasełać.

Podrzędne urzędowe personale, nad którem im przysłuża prawem oznaczona władza dyscyplinarna, jak najściślej jest obowiązane, służbowe ich zarządzenia i polecenia punktualnie i bezzwłocznie wykonywać i przekazane sobie intereresa, wedle zlecenia urzędowych swoich przełożonych sprawować.

VI.

W razie przeszkody, dopóki nie nastąpi inne jakie rozporządzenie ze strony wyższej władzy, zastępuje miejsce namiestnika, pierwszy radzca namiestniczy, a zaś miejsce prefekta, znajdujący się w siedlisku urzędu komisarz rangą najpierwszy.

VII.

Polityczna administracya należy przedewszystkiem do zakresu ministerstwa spraw wewnętrznych.

Zakres działania politycznych organów, obejmuje wszelkie do zakresu działań ministerstwa spraw wewnętrznych odnoszące się sprawy. W gałęziach publicznej służby, należących do zakresu działania innych ministerstw, winny polityczne organa o tyle brać udział i spólnie działać, o ile to wynika z ogólnego ich obowiązku czuwania nad obwieszczeniem i wykonywaniem prawnych rozporządzeń, i nad utrzymaniem publicznego porządku, spokojności i bezpieczeństwa; albo o ile to na nich jest włożone, lub im przyznane osobnemi zleceniami lub instrukcyami, przez dotyczące ministerya, w porozumieniu z ministeryum spraw wewnętrznych, wydanemi.

VIII.

W szczególności obejmuje zakres działania politycznych organów w obrębach istniejącemi lub wydać się mającemi przepisami oznaczonych: utrzymanie w ewidencyi

III.

Die Verwaltung der Präfectur-Bezirke leiten und besorgen die Präfecten mit den ihnen beigegebenen Commissären und Manipulationsbeamten.

Die Präfecturen unterstehen unmittelbar dem Statthalter und bilden für ihr Verwaltungsgebiet die erste Instanz in politischen Geschäftsangelegenheiten.

Den bleibend oder zeitweilig exponirten Commissären werden die erforderlichen Instructionen und Aufträge über ihren Wirkungskreis und über die Geschäftsbehandlung von dem betreffenden Präfecten ertheilt, in dessen Namen sie, ohne eine eigene Instanz oder Behörde zu bilden, die ihnen zugewiesenen Angelegenheiten zu besorgen und zu erledigen haben werden.

IV.

Der Statthalterei und den Präfecturen wird die nöthige Dienerschaft beigegeben, dann als Vergütung für ämtliche Reisen innerhalb des Verwaltungsgebietes ein Reisepauschale und endlich für die Besorgung der Manipulations- und Schreibgeschäfte, in soferne nicht durch Zuweisung von vorhandenen Arbeitskräften gesorgt werden kann, und für die Anschaffung der Kanzlei-Erfordernisse ein Kanzleipauschale angewiesen.

V.

Der Statthalter und die Präfecten haben die Anordnungen und Aufträge der vorgesetzten Stellen genau und schleunig zu vollziehen und sind für die gesammte Geschäftsführung verantwortlich. Sie haben durch wiederholte Bereisungen sich von dem Zustande und der geregelten Verwaltung des ihnen anvertrauten Amtsgebietes zu überzeugen und über alle wichtigeren Vorkommnisse an ihre Vorgesetzten Bericht zu erstatten.

Das unterstehende Amtspersonale, worüber ihnen die gesetzliche Disciplinargewalt zusteht, ist strengstens verpflichtet, die dienstlichen Anordnungen und Aufträge pünctlich und ungesäumt zu vollziehen und die ihnen anvertrauten Geschäfte nach der Weisung der Amtsvorsteher zu behandeln.

VI.

In Verhinderungsfällen wird, in so lange nicht von der höheren Behörde eine andere Verfügung erfolgt, die Stelle des Statthalters von dem ersten Statthaltereirathe, und die Stelle des Präfecten von dem im Range ersten im Amtsorte befindlichen Commissäre versehen.

VII.

Die politische Administration gehört zu oberst in den Bereich des Ministeriums des Innern.

Der Wirkungskreis der politischen Organe umfasst alle Angelegenheiten, welche in den Geschäftsbereich des Ministeriums des Innern einschlagen. In den zum Wirkungskreise anderer Ministerien gehörigen Zweigen des öffentlichen Dienstes haben die politischen Organe in soweit einzuschreiten und mitzuwirken, als es ihre allgemeine Verpflichtung, für die Kundmachung und Vollziehung der gesetzlichen Anordnungen und für die Aufrechthaltung der öffentlichen Ordnung, Ruhe und Sicherheit mit sich bringt, oder ihnen von den betreffenden Ministerien im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern durch besondere Weisungen oder Instructionen auferlegt oder zugestanden wird.

VIII.

Insbesondere umfasst der Wirkungskreis der politischen Organe innerhalb der durch die bestehenden oder zu erlassenden Vorschriften vorgezeichneten Gränzen die Evidenzhaltung der

ludności; dochodzenie i zestawianie dat statystycznych; tudzież dozór nad rejestrami urodzonych, ślubów, i śmierci; spółdziałanie do uzupełnienia, zaopatrzenia i kwaterowania wojska i rzecz podwód się tycząca; użycie żandarmeryi i innych ciał straży; interesa paszportów, krajowej przynależności (krajowości) i obcych; dozór nad sprawami gminnemi i nad wszystkiemi miejscowej policyi dotyczącemi zakładami i urządzeniami; sprawy kościelne, szkolne i fundacyjne; nadzór nad zakładami dobroczynności i ludzkości, i nad publicznemi instytutami; zarząd więzień; dozór nad drukiem i stowarzyszeniami; staranność o utrzymanie w ewidencyi granic państwa i kraju; o utrzymanie w dobrym stanie komunikacyi lądowych i wodnych; spółdziałanie przy wymiarze, poborze i odpisywaniu podatków bezpośrednich i dawanie pomocy organom dochodowym w miarę ustaw o podatkach i dochodach niestałych; sprawy kultury krajowej; sprawy przywilejów; wpływ przy wywłaszczaniu, przy sporach o prawa wodne i o budowle, ułożenie budżetów dla administracyi politycznej, i dla zakładów rządowych w okręgu ich urzędu.

IX.

Organa politycznej administracyi, mają przy swem urzędowaniu zachowywać ustawy i rozporządzenia, co do przedmiotów administracyjnych, do ich kompetencyi przekazanych, istniejące, o ile takowe nie są zmienione konstytucyą państwa, nowszemi ustawy, albo niniejszemi normami organizacyjnemi, a to dopóty, dopóki nie zostaną im przepisane inne prawne rozporządzenia.

X.

Przeprowadzenie politycznej organizacyi w królestwie Dalmacyi i ustanowienie nowych władz tamże, poleca się organizacyjnej, ministerstwu spraw wewnętrznych podlegającej komisyi, która w miarę osobnej instrukcyi, udzielić się jej mającej, i w porozumieniu z komisyą, do zaprowadzenia władz sądowych powołaną, ma staranność mieć o wyszukanie miejscowości urzędowych i o uskutecznienie urządzenia kancelaryi dla prefektur i eksponowanych komisaryatów; o rozpisanie konkursów i o przedkładanie wniosków ku obsadzeniu posad, do ministeryum spraw wewnętrznych; o zaprowadzeniu wszelkich urządzeń, potrzebnych tak do wyłączenia spraw, na przyszłość do politycznego zakresu działania już nie należących, jak do przygotowania oddania urzędu, a w ogólności o wszystko postarać się i to przysposobić, co się potrzebnem i stosownem ukazuje do rozpoczęcia i regularnego nowych władz działania.

XI.

Wydane, w skutek Najwyższej uchwały z dnia 12. Grudnia 1849, rozporządzenie o postępowaniu z politycznymi urzędnikami, z powodu organizacyi nowych władz także i w Dalmacyi wejść ma w wykonanie, i dzień 15. Października 1850 wyznacza się jako czas, od którego począwszy, wszyscy w Dalmacyi ustanowieni polityczni urzędnicy, w stan rozrządzalności są przeniesieni.

Bach m. p.

Bevölkerung, die Erhebung und Zusammenstellung statistischer Daten, so wie die Ueberwachung der Geburts-, Ehe- und Sterberegister, die Mitwirkung zur Ergänzung, Verpflegung und Einquartierung des Heeres und das Vorspannswesen, die Verwendung der Gensd'armerie und der sonstigen Wachkörper, das Pass-, Heimats- und Fremdenwesen, die Ueberwachung der Gemeindeangelegenheiten und alle die Ortspolizei betreffenden Anstalten und Vorkehrungen, die Kirchen-, Schul- und Stiftungssachen, die Oberaufsicht über die Wohlthätigkeits- und Humanitätsanstalten und öffentlichen Institute, die Verwaltung der Gefängnisse, die Ueberwachung der Presse und Associationen, die Sorge für die Evidenzhaltung der Reichs- und Landesgränzen, und für die Instandhaltung der Land- und Wasserstrassen, die Mitwirkung bei der Bemessung, Einhebung und Abschreibung der directen Steuern und die Unterstützung der Gefällsorgane nach Massgabe der Steuer- und Gefällsgesetze, die Landescultursachen, die Privilegien-Angelegenheiten, die Einflussnahme bei den Expropriationen, bei Streitigkeiten über Wasserrechte und Bauten, die Verfassung der Voranschläge für die politische Verwaltung und für die Staatsanstalten ihres Amtsgebietes.

IX.

Die Organe der politischen Verwaltung haben bei ihrer Geschäftsführung die Gezetze und Verordnungen, welche hinsichtlich der ihrer Competenz zugewiesenen Verwaltungsgegenstände bestehen, in soweit sie nicht durch die Reichsverfassung, durch neuere Gesetze oder durch diese Organisirungs-Normen abgeändert sind, und in so lange zu beobachten, bis ihnen andere gesetzliche Anordnungen vorgezeichnet werden.

X.

Die Durchführung der Organisation der politischen Verwaltung im Königreiche Dalmatien und die Einsetzung der neuen Behörden daselbst, wird einer dem Ministerium des Innern unterstehenden Organisirungs-Commission anvertraut, welche nach Massgabe einer ihr zu ertheilenden besonderen Instruction und im Einvernehmen mit der Gerichtseinführungs-Commission die Ausmittlung der Amtslocalitäten und die Herbeischaffung der Kanzlei-Einrichtung für die Präfecturen und die exponirten Commissariate, die Ausschreibung der Concurse und die Erstattung der Besetzungsvorschläge an das Ministerium des Innern, die Einleitung aller zur Ausscheidung der zum politischen Geschäftsbereiche künftighin nicht mehr gehörigen Angelegenheiten und zur Vorbereitung der Amtsübergabe nothwendigen Massregeln, sowie überhaupt Alles dasjenige zu besorgen und vorzukehren hat, was zum Beginne und zur geregelten Wirksamkeit der neuen Behörden erforderlich oder zweckmässig erscheint.

XI.

Die zu Folge Allerhöchster Entschliessung vom 12. December 1849 über die Behandlung der politischen Beamten erlassene Verordnung hat aus Anlass der Organisation der neuen Behörden auch für Dalmatien in Wirksamkeit zu treten und es wird der 15. October 1850 als der Zeitpunct festgesetzt, von welchem angefangen, sämmtliche in Dalmatien angestellte politische Beamte in den Stand der Disponibilität versetzt werden.

Bach *m. p.*

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CXVI.

Wydana i rozesłana dnia 4 Września 1850.

335.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 13. Lipca 1850,

do 1) namiestnika niższej Austryi, 2) Czech, 3) Styryi, 4) Morawii i 5) szefa Krajowego w Galicyi,

którem się wydaje przepis względem przypuszczenia prywatnych docentów i nauczycieli z rządu nie-ustanowionych, lecz tylko przypuszczonych po technicznych instytutach, tudzież względem ich uprawnienia do wystawiania zaświadczeń co do postępu przy egzaminach okazanego.

Ponieważ wedle istniejących co do studiów przepisów, tak po technicznych instytutach, jak też po uniwersytetach, dopuszczają się prywatni docenci, przy tychże instytutach zaś zaświadczenia frekwentacyjne potrzebom zwykle nie zawsze odpowiadają, lecz wiele z nich osobnym albo semestralnym egzaminom się poddają, przeto względem prywatnych docentów i nauczycieli z rządu nieustanowionych, lecz tylko przypuszczonych po technicznych instytutach, — rozporządza się co następuje:

1. Prywatni docenci mogą być przypuszczeni tylko przy naukowych, nie zaś przy takowych zawodach, których przedmiotem jest sztuka lub biegłość. Do tychże ostatnich należą także liczące się języki, o ile nauka w takowych, jak to z reguły przy technicznych instytutach się dzieje, udzielaną bywa nie z naukowego stanowiska, ale raczej z najwłaściwszej dla użytku praktycznego.

2. Ubiegający się o prywatną docenturę, podlegać mają aktowi habilitacyjnemu (egzaminowi) wedle przepisów ministeryalnego rozporządzenia z dnia 19. Grudnia 1848, do Nr. 37 *).

3. Prywatni docenci w skutek udatnego aktu habilitacyjnego do trzymania odczytów przypuszczeni, uprawnieni są do wystawiania zaświadczeń frekwentacyjnych, a nawet gdyby tego żądano, i do wystawiania prywatnych zaświadczeń względem postępu swoich uczniów. Zaświadczenia frekwentacyjne mają być przez dyrektora instytutu spólnie podpisane.

*) W zeszycie uzupełniającym dziennika praw państwa, Nr. 37.